

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Gospodarka w starożytności. Znaczenie handlu dalekosiężnego	1 15
1.1. Uwagi wstępne	1 15
1.2. Cywilizacja sumeryjska (mezopotamska)	1 16
1.3. Egipt i Fenicja	1 17
1.4. Chiny i Indie	2 20
1.5. Grecja	2 22
1.6. Rzym	2 25
Pytania i problemy do dyskusji	3 31
Literatura zalecana	3 31
Rozdział 2. Wytwórczość i handel międzynarodowy w średniowieczu (500–1500)	3 33
2.1. Przesłanki rozwoju gospodarczego w średniowieczu	3 33
2.2. Rolnictwo podstawą rozwoju gospodarczego w średniowieczu	3 36
2.2.1. Stosunki agrarne	3 36
2.2.2. Postęp techniczny w rolnictwie	3 39
2.3. Restytucja gospodarki towarowo-pieniężnej	4 41
2.3.1. Rzemiosło i rozwój sił wytwórczych	4 41
2.3.2. Rozwój miast średniowiecznych	4 42
2.3.3. Pieniądz; powstanie nowych instytucji finansowych	4 44
2.4. Nowe przestrzenie w handlu międzynarodowym	4 47
2.4.1. Cechy charakterystyczne handlu w wiekach średnich	4 47
2.4.2. Handel bizantyjski	4 48
2.4.3. Osiągnięcia gospodarcze Arabów	5 50
2.4.4. Handel śródziemnomorski	5 52
2.4.5. Handel w Europie Zachodniej	5 54
2.4.6. Związek hanzeatycki	5 55
2.4.7. Pozaeuropejskie centra gospodarcze średniowiecznego świata	5 57
Pytania i problemy do dyskusji	5 58
Literatura zalecana	5 59
Rozdział 3. Budowanie rynku światowego (1500–1800)	6 60
3.1. Determinanty wzrostu gospodarczego	6 60
3.2. Kształtowanie się systemu kapitalistycznego w rolnictwie i przemyśle	6 64

3.2.1. Zmiany w ustroju rolnym	64
3.2.2. Zaawansowanie techniki rolnej	68
3.2.3. Wzrost znaczenia przemysłu	71
3.2.4. Wczesna industrializacja	74
3.3. Cechy kapitalizmu handlowego	77
3.4. W kręgu gospodarki atlantyckiej	85
3.4.1. Okres dominacji handlu iberyjskiego	85
3.4.2. Przewaga Holandii w handlu międzynarodowym	88
3.4.3. Ekspansja gospodarki angielskiej	91
3.4.4. Francuski model nacjonalizmu gospodarczego	95
3.4.5. Handel w pozostałych regionach Europy	96
3.4.6. Rozwój gospodarek pozaeuropejskich	97
Pytania i problemy do dyskusji	99
Literatura zalecana	99
Rozdział 4. Rozwój gospodarczy świata w dobie triumfu liberalizmu ekonomicznego (1800–1870)	101
4.1. Przesłanki rozwoju	101
4.2. Wzrost produktywności rolnictwa	105
4.3. Postęp industrializacji w skali światowej	110
4.4. Międzynarodowe stosunki handlowe	118
4.5. Światowy ruch kapitału	123
4.6. Postęp w transporcie i komunikacji	126
4.7. Dynamika dochodu narodowego	129
Pytania i problemy do dyskusji	130
Literatura zalecana	131
Rozdział 5. Ukształtowanie się gospodarki światowej (1870–1914)	132
5.1. Czynniki postępu	132
5.2. Cechy kapitalizmu monopolistycznego	135
5.3. Zmiana trendów w gospodarce światowej. Pojawienie się nowych mocarstw gospodarczych	141
5.4. Powstanie gospodarki światowej (początek XX w.)	147
5.5. Zmiany w strukturze dochodu narodowego	153
Pytania i problemy do dyskusji	155
Literatura zalecana	155
Rozdział 6. Dezintegracja tradycyjnego międzynarodowego podziału pracy (1914–1939)	157
6.1. Charakterystyka okresu	157
6.2. Pierwsza wojna światowa i jej gospodarcze konsekwencje	161
6.3. Stabilizacja systemu kapitalistycznego – „złote lata 20.”	170
6.4. Wielki kryzys gospodarczy, jego skutki i próby przezwyciężenia – lata 30.	175
6.5. Wzrost dochodu narodowego w okresie międzywojennym	186
Pytania i problemy do dyskusji	188
Literatura zalecana	189
Rozdział 7. Ewolucja gospodarki w okresie drugiej wojny światowej i w pierwszych latach odbudowy (1939–1947)	190
7.1. Przemysł wojenny	190
7.2. Wydatki i straty wojenne. Koszty odbudowy	195

7.3. Determinanty rozwoju. Narastanie dysproporcji gospodarczych	20000
7.4. Poziom wyżywienia i produkcja rolna	20303
7.5. Trudności w handlu międzynarodowym	20205
7.6. Nowy ład walutowy	21010
7.7. Dysproporcje w światowym dochodzie narodowym	21212
Pytania i problemy do dyskusji	21214
Literatura zalecana	21215
Rozdział 8. Gospodarka światowa w szczytowym okresie „zimnej wojny”	
(1947–1956)	21016
8.1. Tło polityczne i gospodarcze	21016
8.2. Przemiany w przemyśle i rolnictwie	22020
8.3. Międzynarodowy handel i międzynarodowe finanse	22227
8.4. Tendencje integracyjne	23232
8.5. Dobrobyt w państwach Zachodu	23234
Pytania i problemy do dyskusji	23236
Literatura zalecana	23237
Rozdział 9. Świat w okresie podboju Kosmosu i ekspansji gospodarczej Zachodu	
(1956–1970)	23 238
9.1. Stymulatory rozwoju	23 238
9.2. Kierunki rozwoju poszczególnych regionów świata	24241
9.2.1. Świat Zachodu	24241
9.2.2. Blok socjalistyczny	24247
9.2.3. Trzeci Świat	25 250
9.3. Międzynarodowe obroty towarowe i kapitałowe	25 252
9.4. Instytucjonalizacja życia gospodarczego	25 259
9.5. Rekordowy wzrost dochodu narodowego	26 263
Pytania i problemy do dyskusji	26 266
Literatura zalecana	26 267
Rozdział 10. Gospodarka światowa w obliczu recesji w ostatnim dwudziestoleciu	
podziału politycznego świata (1970–1989)	26 268
10.1. Warunki postępu	26 268
10.2. Bariery rozwoju	2 272
10.3. Osiągnięcia i problemy gospodarcze regionów świata	2 279
10.3.1. Kraje wysoko rozwinięte	2 281
10.3.2. Kraje realnego socjalizmu	2 286
10.3.3. Świat semiperyferii i peryferii	2 290
10.4. Zmiany w handlu światowym	2 294
10.5. Narastanie współzależności międzynarodowej	2 299
10.6. Kształtowanie się dochodu narodowego	3 303
Pytania i problemy do dyskusji	3 306
Literatura zalecana	3 307
Rozdział 11. Nowy ład ekonomiczny w latach 90. XX w.	3 309
11.1. Świat po załamaniu się systemu komunistycznego	3 309
11.2. Charakterystyka podstawowych wskaźników makroekonomicznych	3 312
11.3. Zmiany strukturalne w gospodarce światowej	3 318
11.4. Proces międzynarodowej integracji ekonomicznej	3 320
11.5. Znaczenie globalizacji w gospodarce światowej	3 325

11.6. Poziom i dynamika dochodu narodowego w latach 90. XX w.	330
Pytania i problemy do dyskusji	334
Literatura zalecana	335
Rozdział 12. Tendencje rozwoju gospodarki światowej na przestrzeni dziejów	336
12.1. Ewolucja gospodarki od starożytności do współczesności	336
12.2. Długookresowe trendy	352
Pytania i problemy do dyskusji	370
Literatura zalecana	372
Bibliografia	373
Indeks nazwisk	387